

Betänkandet ”Kompletterande bestämmelser till EU:s cyberresiliensförordning (SOU 2025:115)”

Tidningsutgivarna (TU) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får lämna följande synpunkter.

TU konstaterar att betänkandet till viss del är en uppföljande och kompletterande utredning till betänkandet (SOU 2025:79) ”Samlade förslag för utvecklad cybersäkerhet”.

Över detta betänkande har TU yttrat sig och de synpunkter som där framfördes kvarstår.

I det nu aktuella betänkandet lämnas förslag om en ny lag och en ny förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s cyberresiliensförordning samt bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt.

TU begränsar sitt yttrande till betänkandets kapitel 11 om ”Sekretess”.

Offentlighet, sekretess och meddelarfrihet

a) Övergripande synpunkter

I betänkandet lämnas ett antal förslag om nya sekretessregler och om att begränsa meddelarfriheten. Det är i de flesta fall långtgående förslag som i praktiken kommer att utsträcka – eller befästa en redan befintlig – sekretess samt begränsa meddelarfriheten.

TU är väl medveten att känsliga uppgifter kommer att mottas och samlas in med stöd av cyberresiliensförordningen, liksom om det omvärldsläge som råder, de behov som finns och de förpliktelser som följer av den unionsrättsliga lagstiftningen.

TU vill likafullt mana till återhållsamhet och betona behovet av att, inte minst i sådana lägen, visa respekt för och upprätthålla den svenska offentlighetslagstiftningen.

Med detta sagt övergår TU till de enskilda förslagen om ändringar i offentlighets- och sekretesslagen (OSL) och offentlighets- och sekretessförordningen (OSF).

a) 18 kap. 8 d §, OSL

I paragrafen föreslås att uppgifter i sårbarhets- och incidentrapporter samt vilka uppgifter som vidtagits till följd av ett cyberhot, ett tillbud m m ska omfattas av sekretess om det inte står klart att uppgiften kan röjas. Bestämmelsen har alltså ett omvänt skaderekvisit med en presumtion för sekretess, vilket enligt TU:s erfarenhet i praktiken innebär absolut sekretess och att all insyn saknas.

Enligt TU:s mening finns förutom skyddsintresset, här även ett betydande insynsintresse och den föreslagna bestämmelsen är därför inte proportionerlig. TU kan inte dela vad som anförs i utredningen (s 346) om att offentlighetsintresset skulle vara tillgodosett genom olika typer av offentligt publicerad information om sårbarheter och incidenter.

TU förordar därför att bestämmelsen utformas med ett rakt skaderekvisit.

b) 18 kap. 8 e § OSL

I paragrafen föreslås en s k sekretessbrytande bestämmelse. Den innebär att sekretess enligt 18 kap. 8 § d inte ska hindra att den nationella s k CSIRT-enheten (Computer Security Incident Response Team) underrättar användare av produkter med digitala element som drabbats av en incident eller sårbarhet om tillverkaren underlåter att göra det.

Vidare föreslås att samma sekretess inte ska hindra att CSIRT-enheten informerar allmänheten om det är nödvändigt för att förebygga eller begränsa en allvarlig incident som påverkar säkerheten för produkten med digitala element eller för att hantera en pågående incident, eller om ett avslöjande av incidenten på annat sätt ligger i allmänhetens intresse.

TU tillstyrker förslaget.

c) 18 kap. 19 § OSL

I paragrafen föreslås att meddelarfrihet inte ska gälla för uppgifter som omfattas av 18 kap. 8 § OSL.

För att inskränka meddelarfriheten krävs mycket starka skäl. TU vill åter igen understryka att det finns ett insynsintresse beträffande sårbarhets- och incidentrapporter. Vad som anförs i utredningen (s 347) om att insynsintresset genom underrättelser till användare, den europeiska sårbarhetsdatabasen och annan offentliggjord information skulle vara tillgodosett är inte tillräckligt för att motivera att meddelarfriheten inskränks. Tvärtom syftar meddelarfriheten till att vara en säkerhetsventil just de gånger då den offentliga informationen brister, undanhålls eller uteblir.

TU avstyrker förslaget.

d) 31 kap. 25 b § (OSL)

I paragrafen förslås en ny sekretessbestämmelse i 31 kap. 25 b (OSL) avseende s k regulatorisk sandlåda för cyberresiliens enligt artikel 33 i cyberresiliensförordningen för uppgift om enskilda affärs- eller driftsförhållanden eller forskningsresultat. Detta ska dock endast gälla om det kan antas att den enskilde "lider avsevärd skada om uppgiften röjs".

Bestämmelsen är alltså utformad inte bara med ett rakt skaderekvisit (med en presumtion för offentlighet) utan med ett "kvalificerat rakt skaderekvisit", d v s med en extra stark presumtion för offentlighet.

I författningskommentaren till samma förslag (s 487) uttrycks det däremot närmast som om det var ett omvänt skaderekvisit det skulle handla om. Där uttrycks att en uppgift inte ska lämnas ut "om det inte står klart" att det innebär avsevärd skada för den enskilde om uppgiften röjs".

Det är något helt annat.

Enligt TU:s mening måste det därför, om bestämmelsen alls ska kunna godtas, tydligt klargöras i författningskommentaren att det rakt kvalificerade skaderekvisitet innebär just det som den är avsedd att innebära, d v s en klar presumtion för offentlighet, och inte det motsatta.

e) 3 § OSF

I paragrafen förslås att diarier som innehåller uppgifter om sårbarhets- och incidentrapporter enligt cyberresiliensförordningen ska omfattas av sekretess.

Diarierna är centrala för offentlighetsprincipens förverkligande. Att utestänga själva tillgången till information om sårbarhets- och incidentrapporters blotta existens är enligt TU:s mening en oproportionerlig åtgärd.

TU avstyrker förslaget.

Stockholm den 21 april 2026

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
Jurist